

**Η ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝΟΠΛΟΥΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ**

**ΗΜΕΡΙΔΑ
ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝΟΠΛΟΥΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ**

15 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ 1997

**ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΟΣ**

Την 15ην Μαρτίου 1995, επραγματοποιήθη με επιτυχία, η διοργανωθείσα με την ευλογίαν του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκοπού Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, υπό της Συνοδικής Επιτροπής Θείας Λατρείας και Ποιμαντικού Έργου, Ημερίς, με θέμα «Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝΟΠΛΟΥΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ».

Εξ αφορμής σχετικής εισηγήσεως του Σεβ. Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Αυγουστίνου προς την διαρκή Ιεράν Σύνοδον, Αύτη κατά την Συνεδρίαν Αυτής της 8ης Δεκεμβρίου του έτους 1994 απεφάσισεν την σύγκλησιν Ημερίδος και απέστειλεν προς την Συνοδικήν Επιτροπήν το υπ' αριθμ. 3980/ 1396/ 19.12.1994 έγγραφον δια του οποίου εγνώριζεν εις αυτήν την ως άνω απόφασίν Της και προέτρεπεν όπως «...μερίμνη της υμετέρας Επιτροπής και τη συνεργασία των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Ηλείας κ. Γερμανού και Κερκύρας και Παξών κ. Τιμοθέου και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης διοργανωθή Ημερίς επί του Θέματος ίνα μελετηθώσι αι δυνατότητες περαιτέρω αποδόσεως της εν τω στρατεύματι ποιμαντικής διακονίας και εν συνεχεία υποβληθώσι τη Ιερά Συνόδω προτάσεις προς λήψιν των σχετικών αποφάσεων».

Προς τούτοις απέστειλεν και προς τον Αρχηγόν ΓΕΕΘΑ, Ναύαρχον κ. Χρήστον Λυμπέρην το υπ' αριθμ. 3978/ 1391/19.12.1994 έγγραφον, δια του οποίου εγνωστοποιεί το θέμα και εξήτει την συνεργασίαν των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης δια την επιτυχίαν του επιδιωκομένου σκοπού.

Η συνοδική Επιτροπή συνήλθεν πάραυτα εις συνεδρίαν και απεφάσισεν την διοργάνωσιν Ημερίδος την 15ην Μαρτίου 1995. τόπος της Συνάξεως ωρίσθη η Μεγάλη Αίθουσα Τελετών της Ιεράς Συνόδου, παρά τη Ιερά Μονή Ασωμάτων Πετράκη.

Προσεκλήθησαν όπως παραστούν οι Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί Μητροπολίται, ο Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Διονύσιος ως Σύνδεσμος Ιεράς Συνόδου και Ενόπλων Δυνάμεων, ο Υπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Γεράσιμος Αρσένης, ο Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Εμμανουήλ Μπετενιώτης, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ, Ναύαρχος κ. Χρήστος Λυμπέρης, ο Αρχηγός ΓΕΣ, Αντιστράτηγος κ. Κων/νος Βούλγαρης, ο Αρχηγός ΓΕΝ Αντιναύαρχος κ. Ιωάννης Στάγκας, ο Αρχηγός ΓΕΑ Αντιπτέραρχος κ. Αθανάσιος Τζογάνης, ο Δ/ντης Θρησκευτικού ΓΕΕΘΑ, και άπαντες οι Στρατιωτικοί Ιερείς μετά των Βοηθών των Θεολόγων, οι Ελλογιμώτατοι Καθηγηταί της Ποιμαντικής των Θεολογικών Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεσσαλονίκης και οι Επιστημονικοί Συνεργάται των.

Την πρωϊαν ετελέσθη η Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία εις το Καθολικόν της Μονής, υπό του Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Προκοπίου, Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής επί της Θείας Λατρείας και του Ποιμαντικού Έργου και εν συνεχεία μετά το πρόγευμα, ήρχησαν αι Συνεδριάσεις.

Τας εργασίας εκήρυξεν ο **Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κ. Αντώνιος**, Συνοδικός Σύνδεσμος μετά της Επιτροπής, προσφωνήσας τους Συνέδρους δια των κάτωθι:

Σεβασμιώτατοι,

Κύριε Υφυπουργέ,
Κύριε Αρχηγέ ΓΕΕΘΑ,
Τίμιον Πρεσβυτέριον,
Ελλογιμώτατοι,
Κύριοι Σύεδροι,

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, κατά την Συνεδρίαν Αυτής της 8ης Δεκεμβρίου του παρελθόντος έτους 1994, απεφάσισε την σύγκλησιν της παρούσης πνευματικής συνάξεως με θέμα συζητήσεως «Την Ποιμαντικήν Διακονίαν της Εκκλησίας εις τας Ενόπλους Δυνάμεις», και ανέθεσεν εις την καθ' ημάς Συνοδικήν Επιτροπήν επί της Θείας Λατρείας και του Ποιμαντικού Έργου την διοργάνωσιν και ευόδωσιν των εργασιών αυτής.

Ούτω του Θεού συνευδοκήσαντος ευρισκόμεθα επί το αυτό δια να ακούσωμεν τας εισηγήσεις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ηλείας κ. Γερμανού, των Πανοσιολ. Τιμοθέου Μανωλέα και Παντελεήμονος Καθρεπτιδή, ως και του Ελλογιμωτάτου κ. Βλασίου Φειδά, ένας έκαστος των οποίων από την πείραν του επί του θέματος θα μας διδάξη αλλά και θα μας προβληματίση ώστε να ανταλλάξωμεν σκληψεις και απόψεις δια μιαν καλυτέραν ποιμαντικήν εις τας Ενόπλους Δυνάμεις.

Αναμφιβόλως το προς συζήτησιν θέμα είναι όντως δύσκολον και πολύπλευρον έργον της ποιμαντικής διακονίας της Εκκλησίας εις τον χώρον του στρατεύματος, καθ' όσον πρέπει αύτη δια των εκπροσώπων και των συνεργατών των να προσεγγίση νέους προερχομένους από διαφορετικήν παιδείαν, μάθησιν, κοινωνικά ανάγκας και περισσότερον τοποθετημένους έναντι της Εκκλησίας διαφοροτρόπως.

Το έργον της Εκκλησίας είναι και ποιμαντικόν αλλά περισσότερο σωτηριολογικόν και εδώ έγκειται η δύναμις του λόγου και η αδιάλειπτος παρουσία του στρατιωτικού Ιερέως πλησίον των προβλημάτων των στρατευμένων νέων, ώστε να πεισθούν ότι η Εκκλησία άπτεται του όλου ψυχοσωματικού των ανθρώπου, ενδιαφερομένη πρωτίστως δια την κατά Θεόν τελείωσιν και πνευματικήν των πρόοδον.

Εις ενδόξους στιγμάς του ιστορικού βίου του ευλογημένου αυτού τόπου ο Ορθόδοξος Κλήρος υπήρξε πάντοτε δια τον αγωνιζόμενον στρατιώτην, η προσευχή του, ο εμψυχωτής του, ο μεταδίδων εις αυτόν εν μέσω πεδίου μάχης το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.

Εκκλησία και στρατός είναι συνδεδεμένοι αρρήκτως και ηρωικά μορφαί Αρχιερέων, Ιερέων, αλλά και Μοναχών, κοσμούν τα έπη και τας μάχας υπέρ της ανεξαρτησίας και του μεγαλείου της πατρίδος, οι οποίοι όπως τότε, έτσι και τώρα, παραμένουν πλησίον και του φυλάσσοντος τα όρια της πατρώας γης, ακρίτα Έλληνοσ Στρατιώτου.

Βεβαίως οι ειρηνικοί καιροί της σήμεραν επιβάλλουν μιαν άλλην εξέτασιν του θέματος, καθ' ότι και τα προβλήματα των σημερινών νέων είναι συνυφασμένα με το πνεύμα μιας εποχής η οποία διακατέχεται από το σύνδρομον του μοντερνισμού, πλειάδος αιρέσεων, δυστυχώς καθ' ημέραν αναφουομένων και νέων τοιούτων, της μαστιγος των ναρκωτικών, αλλά και μιας νοσηράς θρησκευτικότητος, απαδούσης προς το αληθές πνεύμα της Εκκλησίας του Χριστού.

Φιλόπονοι και αξιότιμοι Ιερείς εντεταγμένοι εις το σώμα των Στρατιωτικών Ιερέων των Ενόπων Δυνάμεων, η διεύθυνσις του οποίου αρμονικώς πάντοτε συνεργάζεται μετά της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας του Υπουργείου της Εθνικής Αμύνης, περιοδεύουν την Επικράτειαν και επισκέπτονται ανελλιπώς τας στρατιωτικάς μονάδας δια να πληροφορήσουν την ανατεθείσαν εις αυτούς υψηλήν ταύτην διακονία και να αποδείξουν ότι είναι όντως επάξιοι συνεχισταί των γενναίων και ηρωικών εκείνων προκατόχων των στρατιωτικών Ιερέων. Η Εκκλησία τους ευχαριστεί και εύχεται δια την ευόδωσιν του έργου των.

Τον προβληματισμόν και την ανάπτυξιν όλων των πτυχών του θέματος της παρούσης Ημερίδος θα παρακολουθήσωμεν εν συνεχεία από τους αναλαβόντας εκθύμως τας εισηγήσεις αυτών.

Όθεν ευχαριστούντες μετά σεβασμού τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπον και Πρόεδρον της Ιεράς Συνόδου κ.κ. Σεραφείμ, τους ενταύθα παρισταμένους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, τον Εξοχώτατον κ. Υφυπουργόν Εθνικής Αμύνης, τον Αρχηγόν ΓΕΕΘΑ, τους κυρίους ανωτέρους αξιωματικούς του Υπουργείου, τους συγκροτούντας το σώμα των Στρατιωτικών Ιερέων και τους συνεργάτες αυτών, και άπαντας τους ενταύθα αφιχθέντας, ιδιαίτέρως τον μοχθήσαντα δια την διοργάνωσιν της Ημερίδος ταύτης

Αρχιμ. Δωρόθεον Πολυκανδριώτην, Γραμματέα της ημετέρας Επιτροπής, ευχόμεθα ευόδωσιν των εργασιών αυτής, ώστε εκ των πολυτίμων πορισμάτων της να καρποφορήση έτι περισσότερο το αγλαόκαρπον δένδρον της ποιμαντικής εν τω στρατεύματι προσπαθείας της Αγίας ημών Εκκλησίας, επ' ωφέλεια του Φιλοχρίστου Στρατού και δόξη του Αγίου Ονόματος Αυτής.

Εν συνεχεία δι ολίγον εχαιρέτησεν την Σύναξιν ο Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Εμμανουήλ Μπετενιώτης, ο οποίος ευχαρίστησε τον Μακαριώτατο Πρόεδρον της Ιεράς Συνόδου και τα Μέλη Αυτής δια την διοργάνωσιν της ημερίδος, μετέφερε τον χαιρετισμόν του κ. Υπουργού και εξήρε την σημασίαν του Ποιμαντικού Έργου της Εκκλησίας εις τον χώρον των Ενόπλων Δυνάμεων, σημειώσας ότι τα πορίσματα της Ημερίδος αναμφιβόλως θα είναι πολύτιμα δια το μέλλον.

Ωσαύτως χαιρετισμόν σύντομον απηύθηνε και ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Ναύαρχος κ. Χρήστος Λυμπέρης.

Παρίσταντο οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Σιδηροκάστρου κ. Ιωάννης, Αντιπρόεδρος της Ιεράς Συνόδου, Σισανίου και Σιατίστης κ. Αντώνιος, Λαγκαδά κ. Σπυρίδων, Πολυανής και Κιλκισίου κ. Απόστολος, Καρπενησίου κ. Νικόλαος, Κυθήρων κ. Ιάκωβος, Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος, Ηλείας κ. Γερμανός, Θηβών και Λεβαδείας κ. Ιερώνυμος, Κερκύρας και Παξών κ. Τιμόθεος, ο Υφυπουργός Εθνικής Αμύνης κ. Εμμανουήλ Μπετενιώτης, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ κ. Χρήστος Λυμπέρης, ο Ταξίαρχος ΓΕΑ κ. Κωνσταντίνος Δελλής, ο Ελλογιμώτατος κ. Ευάγγελος Θεοδώρου, ο Δ/ντης Τύπου της Ιεράς Συνόδου κ. Ιωάννης Χατζηφώτης, ο Διευθυντής Θρησκευτικού ΓΕΕΘΑ Συνταγματάρχης Αρχιμ. Τιμόθεος Μανωλέας, και ο Υποδιευθυντής Αντισυνταγματάρχης Αρχιμ. Νικόλαος Ρήγας και άπαντες οι υπηρετούντες εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, Στρατιωτικοί Ιερείς μετά των Συνεργατών των.

Εισηγηταί είχαν ορισθή υπό της Συνοδικής Επιτροπής εν συνεργασία μετά του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμύνης, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ηλείας κ. Γερμανός με θέμα «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ», ο Δ/ντης Θρησκευτικού ΓΕΕΘΑ Αρχιμανδρίτης κ. Τιμόθεος Μανωλέας με θέμα «ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ – ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΑΥΤΟΥ», ο Ελλογιμώτατος κ. Βλάσιος Φειδάς, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Σχολής Ικάρων με θέμα «Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΕΝ ΠΟΛΕΜΩ», και ο Αρχιμανδρίτης κ. Παντελεήμων Καθρεπτιδής, Ιεροκήρυξ του Καθεδρικού Ναού των Αθηνών με θέμα «ΝΕΟΙ ΧΩΡΙΣ ΘΕΟ».

Μεριμνη της Επιτροπής παρετέθη προς τους Συνέδρους πρόγευμα και γεύμα.

Το Δελτίον Τύπου της Ιεράς Συνόδου με τα Συμπεράσματα της Ημερίδος εδημοσίευσαν αι Εφημερίδες ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΝΙΚΗ και ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ.

Εν συνεχεία δημοσιεύονται αι εισηγήσεις, κατά την σειράν που εξεφωνήθησαν.